

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

HÁZHÓZ KÜLDVE:

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
ségi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközlerdők.

Egyes számok 10 kr-ával
kaphatók a kiadóhiva-
talban.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEK.

Háromhasábos petit-sor
egyszeri közléséért 7 kr
kétszeriért 6 kr., több-
szöriért 5 kr. fizetendő.
Béltudj minden egyes
beiktatásért 30 kr.

A NYILTTERBEN:

minden 3-hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőrodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
tetemes díjkezelvény-
ben részesülnek

A kéziratok a szerkesztőséghez (Kossuth-utca
8 sz.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adtnak
Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,

P.N.A.P.

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Kossuth-utca 7 sz.) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LASZLÓ.

Olvasóinkhoz.

Midőn átvesszem a lap szerkesztését, olvasóim iránti kötelességemnek tartom megjelölni azon vezéreszméket s irányelveket, amelyek lapunkat szerkesztőségem alatt mindenkor vezetni fogják, — és bármi csekély jelentőséget tulajdonítson is valaki egy határozott irányt választott lapnál a szerkesztőváltásnak, maga az egyéni subjektivitásban nyilvánuló szellem is utal a megnyilatkozásra.

Az élet, vagy jobban mondva közélet sokféle nyilvánulásaival oly élénk s változatos kaleidoskopszerű képet nyújt, hogy csak a legtisztább kristályfényű tükörlap képes annak hív s igaz képét nyújtani.

S ha a közélettel szemben a hírlapok képezik a visztüköződő lapot, úgy hivatásunk teljes tudatában, lelkiünk legnemesebb érzelmeivel a legtisztább kristálytükört fogjuk közéletünk elé állítani.

A közélet minden nyilvánulását, jöjjön az politikai avagy társadalmi tényezőktől, az igazság, elfogulatlanság mértékével fogjuk mérni, távol lesz tőlünk különösen a szenvedély, mely nem a nyugodt ész, de a fékét vesztett érzelmek hatása alatt gyakorolja bírálatát, s megelégedve a sajtó magasztos hivatásáról, a mely építeni, teremteni van hivatva, romba dönti a legnemesebb tevékenységek által megalkotott eredményeket vagy csirájában fojtja el a csak meginduló jóakaratu törekvéseket.

Az elfogulatlanság, a liberalismus és a demokratia ezen első követelménye fognak tehát bennünket vezetni.

Az elfogulatlanságra pedig annyival is inkább szükségünk van, mennél inkább tapasztaljuk azt, hogy modern jelszavak burka alatt az elfogultság s ennek révén a meghasonlás vitetik a különböző társadalmi tényezőkhöz.

Hisz gyakran tapasztalhatjuk azt, hogy a demokratia kivetett jelszavát egész osztályoknak retrográd irányzatú törekvésekkel való gyanúsítására használják fel, gyakran tapasztaljuk azt, hogy a liberalismus elvét még azon magyar hazánk fennállását s politikai integritását biztosító történelmi jogokhoz a viszonyok kényszerítése által parancsolt ragaszkodást is a federalismus bélyegével kívánják kicsinyíteni.

Ép azért kötelességünknek tartjuk kifejteni, mit értünk mi a demokratia alatt.

A demokratia ép úgy politikai, mint társadalmi fogalom, az első fedi a másodikat, — s megnyilatkozása a „Szabadság, Egyenlőség, Testvériség“ eszméinek; — a „Sza-

badság“-nak, mely egyaránt biztosítja a törvény oltalmát bárkinek, s módot nyújt az egyéni s társadalmi szabad érvényesülésnek; az „Egyenlőség“-nek, mely biztosítja kinek-kinek a törvény egyenlő mértékét, a politikai-jogok egyenlő gyakorlásának a lehetőségét, s végül a „Testvériség“-nek, mely lehetővé teszi az emberiség minden tagjának a társadalmi közkezesekben való lehető részvételét, és részesítést.

Aki pedig a demokratia e fogalmi körén túl megy, az lehet nagy idealista, — de ha ideáit a társadalomba minden természetes fejlődést mellőzve egy pillanat alatt át akarja vagy csak megkísérli átvinni, demokrata nem, csak demagog, s az ezzel járó forradalmár lehet, — olyan demokrata, a milyenek a francia forradalom szörnyei voltak, kik megelégedve az igazi célról, szenvedélyes elragadtatásukban az emberiség szent jogai nevében lábbal tiporták vérbe az emberiség szent jogait.

S ha az igazságtalanul kiontott vérből nemes virág fakadt, ez is bizonyára nem a tulzó szörnyek érdeme — hanem igen azoké, kik a társadalomba a kiengesztelődés elfogulatlanságával a társadalmi békét s egyensúlyt helyreállították.

Demokratiánkat még abban is kifejezésre kívánjuk juttatni, hogy úgy az egyénnel, mint minden társadalmi tényezőnél, minden munkát, legyen az a földbirtokosé, az iparosé, kereskedőé, vagy éppen szellemi munkásé, egyenlően becsüljük, — s mindezekben polgári, vagy jobban mondva honpolgári munkát látunk, egyiknek sem foglaljuk le a másik rovására a polgári „becsületet“, a polgári becsületos munka diszjelszavát, — egyiket sem dicsérik túl a másik gyanúsítására, amint azt a társadalmi szakadás s visszavonásra számító s hatalmukat erre építő elemek tenni szokták.

S ha a demokratia felfogásában ily irányu nézetünk leend, ép úgy a liberalismusban.

Nem fogunk itt sem a csillogó jelszavak labirintjében elveszni, hanem e jelszóval minden téren a modern felvilágosodott haladásért fogunk küzdeni, melynek legerősebb, leghatalmasabb eszköze a közművelődés ápolása, terjesztése, mert ha valami, úgy a műveltség, ez a legnagyobb demokrata uraság az, a mely még legjobban tudja amalgalizálni az embereket, s minél több embert vinni közelebb az emberiség örök eszménye: a szellem-erkölcsi és phisikai tökéletesedéshez.

Ily erkölcsi atributummal lépünk a forum publikumra, hogy figyelemmel kísérik a városi s megyei közéletet, a különböző tes-

tületeket s társulatokat, egyleteket s köröket, s az ezekben felmerülő törekvéseket, s különböző társadalmi szükségleteket, — sőt nem fogunk elzárkózni az elől sem, hogy a még kellőképp fel nem ismert vagy elhanyagolt célok érdekében mi indítsunk mozgalmat, jobban mondva, a mozgalom megindítására serkentsük azokat, kik arra hivatottak. — Nem a gáncs, nem a kicsinylés, nem a guany, de a törekvő jóakaratu fog bennünket ebben is vezetni, s még ha hibákra akadunk is, nem azt fogjuk célunknak tekinteni, hogy doronggal rontsunk a dolognak, vagy olajat öntsünk a tüzre, hanem hogy nyugodtan tárgyaljuk, miszerint a hiányok, s hibák miképp s mivel volnának pótolhatók, illetve helyesbíthetők.

Ezek az elvek pedig nem fognak bennünket cserben hagyni ott sem, hol a polgárok lelkiismereti szabadságáról van szó. Minden vallás-felekezeteknek meglévő adva alkotmányos szabadsága, s ha ezen belül tiszteletben tartjuk minden érvényesüléseit, annál inkább tartózkodunk mindentől, ami bárki vallási meggyőződését, érzületét sérthetné.

S ha lapunk ezen iránya a közjó igazlelkű gyámolítását jelentheti s neki létjogot adhat, csak az marad hátra, hogy az egyéni erő gyengeségére hivatkozva, lapunk minden barátját a szellemi küzdelemben lelkes támogatásra hívjuk fel.

* A „Hivatalos Értesítő“-ből a következőket vesszük:

Gömör-Kishont vármegye alispánjától.

17416. sz. — A köztanácskozás tárgytát képező közügyek elintézése végett szükséges, törvény és szabályrendeletileg megállapított rendes őszi vármegyei közgyűlés határidejéül, főispán úr ő méltóságával egyetértőleg, a folyó évi október hó 27-ik és következő napjainak d. e. 9 órája Rimaszombat városába tüzetett ki.

Midőn erről a közönség ezennel értesítetik és a vármegyei bizottság tagjai személyes megjelenésre hivatalból tisztelettel felkértenek, egyidejűleg köztudomásra hozatik, hogy ez alkalommal a köztanácskozás s elintézés kiválóbb tárgyait: az 1893. évi vármegyei költségvetés megállapítása, az 1893-ik évi virilis bizottsági tagok névjegyzékének bemutatása, a jövő évben szükséges vármegyei pótdadók mennyiségének megállapítása, valamint a törvény 46-ik §-a értelmében, a tárgysorozatban szabályszerűen kihirdetendő egyéb közérdekű ügyek fogják képezni.

Rimaszombat 7892 szeptember hó 24-én.
Bornemisza, s. k. alispán.

* Vásárügy. A kereskedelemügyi m. kir. minister f. évi 58733. szám alatt kelt rendeletével megengedte, hogy Tornallya községében a f. évi október hó 14—15-ére eső országos vásár ez évben kivételesen október hó 10—11-én tartassék meg.

A kéményseprési ügy.

Hogy a kéményseprés-iparról alkotott s lapunk 21-ik számában közölt vármegyei szabályrendelet szövege némileg hibás, mivel nem fejezi ki tisztán és minden kétséget kizárólag azt a mit kifejeznie kell és kifejezni akar, az minden kétségen kívül áll, már csak azért is, mert intézkedéseinek különféleképpen való és egymástól annyira eltérő magyarázatát megengedi; és ezen hibát belőle most alkalomadtán ki is kell küszöbölni. Most azonban csak arról van és lehet szó, hogy helyesen alkalmaztatott-e ezen vármegyei szabályrendeletnek 4-ik §-a a kéményseprési díjak megállapítása tekintetében, vagy nem?

A korábban érvényben volt kéményseprési díjtételeket ily tetemesen leszállító vármegyei szabályrendelet vonatkozó intézkedéseinek szerény szerint nem lehetett és nem volt más célja, mint hogy a több-több kéménnyel bíró egyes épületek kéményeinek tisztítása (szemben a külön épületek egyenként kevesebb, de összesen több kéményeinek tisztításával) fáradság, idő és munkakímélésel járván, ezen fáradság, idő és munkakímélés előnyében nem csupán a kéményseprő részesülhet, de abban a kéményseprési díjtételek lejtése és viszonylag alacsonyabb díjtételek megállapítása által az épülettulajdonosnak is részesünie kell.

De nem volt s nem lehetett célja a szabályrendelet alkotó bizottságnak és az azt elfogadó törvényhatóságnak vagy a jóváhagyó ministeriumnak, és az osztó igazsággal sem lenne összeegyeztethető, hogy például A ugyanannyit vagy esetleg még többet fizessen valamely kevesebb mint a mennyit fizet B a több munkatéményért.

S a szabályrendelet fenti célzatát tekintve, ha feületesen olvassuk el a kérdéses 4. §-t, mindenesetre felülülnek látszik az alispáni végzés kategorikus osztályozása és díjszámítása, s a végzéssel ellentétes nézetek 2. pontja alatt írt díjszámítást fogjuk helyesnek tartani.

1. De a nélkül, hogy polemikába bocsátkozni akarnánk, ki merjük nyilvánítani azon szerény nézetünket, hogy ha kissé gondolkodunk, legott a végzés számításának alapjára fogunk helyezkedni és az általa megállapított díjegységeket fogjuk helyeseknek elfogadni; mert szembe állítva egymással a két számítást:

kéményért	fizetni kell				kéményért	fizetni kell			
	a végzés szerint		az ellen vélemény szerint			a végzés szerint		az ellen vélemény szerint	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	
1.	1	—	1	—	12	9	60	7	20
2.	2	—	2	—	13	10	10	6	50
3.	3	—	3	—	14	10	60	7	—
4.	4	—	4	—	15	11	10	7	50
5.	4	80	4	—	16	11	60	8	—
6.	5	60	4	80	17	12	10	8	50
7.	6	40	5	60	18	12	60	9	—
8.	7	20	6	40	19	13	10	9	50
9.	7	80	5	40	20	13	60	10	—
10.	8	40	6	—	21	14	10	10	50
11.	9	—	6	60					

egy-egy évre,

kitűnik, hogy a végzés szerinti díjszámítás szerint az évenként fizetendő kéményseprési díjak nem a kémények számának arányában, hanem a több kéménnyel bíró épületek kéményeinek tisztításánál meggazdálkodott fáradság, idő és munkakímélés figyelembe vételével viszonylag emelkednek. De nem állítható, hogy ugyanezen célzatot az ellenvélemény számítása is megvalósítaná; mert például 4 kéménynek tisztításáért 4 forintot számít és 5 kémény után szintén csak 4 frtot; már pedig azt csak senki sem fogja komolyan állíthatni, de senki el sem is hinné, hogy 5 kéménynek tisztításánál szemben a 4 kémény tisztításával, fáradság, munka- és időkímélés elérhető volna; és ha nem, mi alapon fizessen mégis egyenlő mérvű díjat a több munkatadó, mint a kevesebb munkatadó fél? — De menjünk tovább:

Az ellenvélemény 8 kémény tisztításáért 6 frt 40 krt, 11 kémény tisztításáért, vagyis hárommal több kéményért pedig csak 6 frt 60 krt számít; — vagyis a 8 és 11 kémény közötti három kémény különbözötért csak 20 krt számít egy egész évre. Hasonlóképpen 12 kéményért 7 frt 20 krt, — 15 kéményért pedig csak 7 frt 50 krt, vagyis a 12 kéményen felüli három kéménynek egy évben 12-szeri, vagy esetleg 24-szeri tisztításáért csak 30 krt kíván fizeteni. A 8 kéményen felüli három és a 12 kéményen felüli három kéménynek egy évben 12-szeri, esetleg 24-szeri 20 és illetve 30 krt. tisztítási díjaiból tehát egy kéménynek egy ízbeni tisztításáért az előbbi esetről 20—36 kr., esetleg 20—72 kr. és illetve 10—12 kr., esetleg 10—24 kr. munkadíj esnék. Hol van itt a munkatöbblettel arányban emelkedő díjazás?

A végzéssel ellenkező véleményen levők 7 kémény tisztításáért 5 frt 60 krt, 9 kémény tisztításáért pedig csak 5 frt 40 krt engednek felszámítani; 12 kéményért 7 frt 20 krt, — 14 kéményért pedig csak 7 frtot enged utalványozni, vagyis mindkét viszonylatnál két-két kéménnyel többet tisztított és mégis 20—20 krral kevesebb tisztítási díjat akar fizettetni! Hol van itt munka és díjazás közötti arány, hol az igazság és méltányosság? Akarhatta-e ezt a vármegye a szabályrendelet megalkotásánál? Bizonyára nem!

Ezzel ellentétben hallottunk ugyan olyan érvelést is, hogy pl. midőn egy munka-napszám ára 1 frt, ha a birtokos ugyanazon munkást 30 napra fogadja fel, más napi 80 krért is megfogja kapni, míg egy másik birtokos, ha egész nyári biztos keresetet helyez kilátásba 50 kr. napi bérért is megalkudhat. Ez ugyan igaz lehet, de a hasonlat kissé sántít, mert nem hagyható figyelmen kívül, hogy a jelen kérdésnél a munkás mindig egy és ugyanaz, t. i. a kéményseprő; de a munkaadó és egyszersmind fizető fél mindig más, t. i. a háztulajdonos, hanem a közvetítő megint valamennyi munkaadóra nézve egy és ugyanaz, t. i. közös gyámunk a vármegye, ki helyettünk intézkedik és határoz, mi pedig fizetünk; — és nem hagyható figyelmen kívül, hogy itt tulajdonképpen nincs is alkudól szó, mert a kéményseprő nem emelheti feljebb a munkadíjat és nem tagadhatja meg a munka teljesítését; a

háztulajdonos pedig viszont nem szállíthatja lejjebb a díjat és nem vonhatja el a munkát a kéményseprőtől. Mily törvényes alapon lenne tehát alacsonyabb az ugyanazon jogi személy részéről ugyanazon munkás által A-nak terhére végeztetett több munkát munkadíja, mint a B. terhére végeztetett kevesebb munkáté?

Ezen összehasonlítás által beigazolvólátjuk, hogy a vármegyei szabályrendelet célzata csakis a többször említett végzésben alkalmazott számítási mód által van és lehet megvalósítva, de hogy a betűszerinti értelemnek is megfelel, és hogy az ellenkező nézet téves, igazolja a 4. §-nak szintén kategorikus osztályozása, amennyiben t. i. az első (1 frtos) kategóriába osztályozza az egy házban levő 4 kéményt; — de a második (80 kros) kategóriába már nem az 1—8, hanem az 1—4 kémény már az első kategóriában megtaksálva lévén); csak az 5—8 kéményt és így tovább.

De igyekezzünk röviden végezni.

3. Talán kevésbé volt szerencsés és alkalmoszerű indokolás a vármegyei széképület külön hatósági területet képező voltának behozása; mely azonban a tétel igazságából mitsem von le; és kíváncsiak vagyunk az ezzel ellenkező törvények megjelölésére. Mert ugyan miképpen volna összeegyeztethető a hivatalos alárendeltséggel azon viszony, hogy a közigazgatás céljaira szolgáló s az alispán rendelkezése alatt álló vármegyei székházban az alispánnak nem is közvetlenül, — de közvetve alárendelt városi rendőrkapitány dirigáljon? — Hát a párisi osztrák-magyar nagykövet palotája nem Párisban van-e? s azért még sem a francia főváros, de az osztrák-magyar közös kormány alá tartozik. Hivatkozunk azon régi törvényünkre, mely a városok hatósága alól a nemesi curiákat is kivonta; — és az 1847—48-iki országgyűlésen alkotott s hatályon kívül nem helyezett, XXIII. t.-cz. 2. §-a épen azon alapon vontak ki a vármegyék székházait a városok hatósága alól, mert a megyék házai a nemesség, mint jogi személyi tulajdonai voltak. Ez alapon látja el a rendőr szolgálatot a vármegye házában a várnagy még Budapesten is.

Igy állván a dolgok, az ijedelemre annál kevesebb ok volt, mert az „esterritorialitas“ csak némi indokolásként használtatván, további intézkedést maga után nem vonhatott, a város önkormányzati jogát az 1886. XXI. t.-cz. 11. §-a jól védi.

4. Azon feltevés pedig, hogy a minden helyiségekben közczélokra szolgáló bármelyik megyei székház falain belül akár hamis pénzverde, akár más rendőri beavatkozást igénylő művelet létesíttessék, oly absurdum, amit czafolni szükségtelen.

5. A végzésnek a képviselő-testület általi nyilvános tárgyalása és közreadása talán lehetett jogos, de kevésbé tapintatos azért, mert abban másról is, nemcsak a város ügyéről van szó. És a városi ügyész egyrészt annak végrehajtását alig fogja elhalasztandónak vélemezni, másrészt furcsa megvilágítást nyer a helyzet, ha a felettes hatóság rendeletét a város csak a városi ügyész véleménye alapján hajtja végre.

Folytatás a mellékleten.

TÁRCSA

M A R G I T.

Leszállt az este a Dunára,
Mint egy sötét selyem-lepel.
Két lámpasor derült sugára
Szegélyzi dús csipkéivel.
A híd karján nyugasztva állam',
Meregek, figyelek;
Mély árnyékkal, tűnő csillámmal
Megtöltöm lelkemet.

Egy lányon jár eszem gyakorta,
Ma is megint ő rajta járt.
Sors és szeszély hová sodorta
A kis mosolygót, csapodárt?
Szépsége és elméje híre
Befénylett két megyét,
Miatta buktak a diákok . . .
Szép Margit, élsz-e még?

Két izbe' láttam életemben;
Ő volt első könnyem, sebem.
Légátus voltam, megszerettem
A szép pünkösdi ünnepen.
Csupán számára prédikáltam,
Lobogva, mint a láng,
S Petőfit és Heinét czitáltam,
Ha ketteskén valánk.

Egy pesti házban láttam újlag,
Anyjával, egyszer délután.
A házmesternél tudakoltak
Egy ott lakó pinczér után.

Midőn a pinczértől kijöttek,
Elájult a leány,
S erőtlén anyja támogatta,
Vezette el karján.

Leszállt az este a Dunára,
Mint egy sötét selyem-lepel.
Pihenni révbe éjszakára
Siető hajó kelepel.
Közben a karfán kibámul
Egy karsu, szőke nő.
Valami úgy susogja bennem
Sejtelmesen: „Ez ő!”

Látszik minden mozdulatából,
Hogy kínos küzdelemben áll.
Az ég s viz minden sugarából
Egy rém vigyorg rá: a halál.
Azt véli tán, ha itt tűnődöm,
Hogy halni akarok,
S csak arra vár, mutassak utat
S legott követni fog.

Hiába várt. A hídkorlátra
Fölkapott ekkor nehezen.
De én hozzá siettem, látva,
S vállára tettem a kezem.
Nem ő volt. Egy a szenvedőkből,
Ki békét áhitott,
De szívem egyre azt beszéli:
— Megmentéd Margitot. —

(1892.)

Mutatvány Zempléni Árpád költeményeinek II-ik kiadásából.

EGY BOLDOGTALAN NŐ.

(Rajz a fővárosi életből.)

(A „Gömör“ eredeti tárczája.)

Ott álltam a dunai rakpart egyik lépcsőjén, keserűség s reménytelenséggel telve.

Szemközt az öreg Gellért-hegy kopasz fejével, homor ábrázatával, a melyen mintha az öreg Gellért püspök halálájdalma megfagyott volna, úgy lebilincselte, szinte azt hívém, hogy rajtam sajnálkozik.

Pedig ugy-e, te az emberek fájdalmát nem érezed meg, nem, miként az előttem rohanó Duna sem, a mely annyi fájdalmat fogad magába.

És te felséges lánchíd, te maholnap a sohajok hidja leszesz, — annyi utolsó sohaj lebben el már te rólad.

S hogy sóhajra gondolok, még sohaj lopózik fülembe. Önkénytelen fordulok a part felé s a meglepetés halk szava jó ajkamra. Egy gyászos nő! Csupa báj, előkelőség, de roppantul szenvedni látszik. S mily igézők szemei, de ezekből a kétségbeesés tüzfénye sugárzik, mily csábos ajka, de a kétségbeesett megvetés ül rajta, mily elragadó ábrázata, de rajta az elkecseregettség zavart meghasonlása játszik.

Mily szép e nő s mégis boldogtalan, oh igaz, hogy szépség, gazdagság nem talisman a boldogsághoz, a boldogság fészke a szív s lélek,

6. Tekintve, hogy az 1886. XXII. t.-cz. 27. §-ának rendelkezése szerint a község szabályrendelete a törvénnyel, a kormány és törvényhatóság hatályban levő szabályrendeleteivel nem ellenkezhet a később hozott és magasabb joghatállyal bíró rendelkezés az alacsonyabb joghatállyal bíró ellentétes rendelkezést törvény értelmében egyszerűen megsemmisíti még azon esetben is, ha a magasabb joghatállyal rendelkezésben az alacsonyabb joghatállyal bírónak hatályon kívül helyezése ben sem foglaltatnék. Midőn tehát a vármegyei kéményseprési szabályrendelet meghozatott, a korábbi keletű hasonlót városi szabályrendelet hatályon kívül helyezte annál inkább, mert a 2. §. 1. pontja annak hatályát Rimaszombat rend. tan. város területére nézve is kifejezetten kiterjeszti és mi azt hisszük, hogy a városival ellenkező vármegyei szabályrendelet nem csupán a városi levéltár gyarapítása céljából küldetett meg annak idejében a város részére.

7. A vármegyei szabályrendelet ennél fogva a kéményseprőt igen is kötelezi, mert, hogy annak hatályban létéről biztos tudomással bírt, arról alapos értesülést nyertünk, és mint már a czáfolat 2-ik pontjában érintettük, szerződésről szó sincs és nem is lehet, hanem szó van a kéményseprő iparnak szabályrendelet által megállapított díjegységek mellett eszközöndő gyakorlásáról, vagyis a kémények kötelező tisztításáról és tisztíttatásáról.

8. Nem oszthatjuk azoknak nézetét sem, kik a végzésbeli intézkedéseket új év alkalmára vélték volna elhalasztandónak, mert nézetünk szerint is a hiba akkor orvosolandó, midőn annak létezésére rá jövünk, s hogy e tekintetben eddig hibás eljárás az ügynek más kezekbe kerülése által most derülvén fel, annak orvoslására alkalom nyílt, de az orvoslás elhalasztása mellett mi indokot sem tudunk felhozhatónak.

9. Szerény nézetünk szerint a községeknek mint erkölcsi testületeknek talán kevésbé áll hivatásában az elvi álláspont feladásával járó krajezáros gazdálkodás gyakorlása, mint inkább közérdekű működésük céltudatos voltát igazoló elvi álláspont fentartása és megvédelmezése, mert hol keressük az elv hűségét, határozottságot, egyenes jellemet, ha nem az erkölcsi testületeknél? És épen azért nem vehetjük komolyan egy városi tisztviselő nyilatkozataként hallott azon kijelentést, miszerint a Rimaszombat rtv. képviselő testülete, csak azért nem fellebbezte meg az elvi álláspontjával ellentétes végzést, mert az eddiginél alacsonyabb díjtételeket állapít meg, vagyis más szavakkal, mert az „zsebünk mellett beszél.“

10. Mi magunk sem tartozunk azok közé, kik ezen kérdést az állam döntő horderejű kérdések sorába emelnék, de pusztán kanapé pörnél mégis többnek tekintjük; sőt épen a kanapé pörököt jellemző jelenségeket nem látjuk ezen kérdésnél fennforogni. Mert azon körülmény, hogy valaki valamely ügy ellátásánál eddig követett ugynevezett sablonos eljárást mellőzve, az ügy bővebb megvizsgálásával a kérdés mélyére hatolni akar, és ezáltal a tévedést kizárni iparkodik, a korábbi hibás intézkedésektől pedig eltérve, törvényes alpra helyezkedik vissza még

kanapé pör ismerveit talán nem képezi. És minden esetre nem gáncs, de elismerés illeti meg azt, ki a közönségnek aránylag érzékeny megkározásával járó s már 7 év óta fennálló visszaszállapotot felismerve, azt ha nem is nagy szerencsével, minden esetre jó akaratú megszüntetni igyekezett.

Az olvasó közönséghez.

Tanulmányaim befejezése céljából a mai nappal megválok e lapok szerkesztését. A tisztá öntudattal teszem ezt, melyet csak az önzetlen és nyílt munka szül s ennek tulajdonítom azt, hogy e lap — fennállásának rövid ideje daczára — a közélet megerősödött organumává izmosodott.

Szíves jóindulatukért fogadják őszinte köszönetemet.

Tisztelettel
Fráter Sámuel.

Az aradi vértanúk emlékezete.

F. hó 6-án lesz 43 éve, hogy tizenhárom magyartábornok — a hősök hősei — mártyr halált szenvedtek.

A legszentebb eszmét a szabadságot akarták bennünk kivégezni, nem tudva, hogy az eszmét kivégezni nem lehet, hogy eltemetve az még sokkal hangosabban beszél föl a sírból az élőkhez. Nézzétek a történetet, ott találjátok ezt Jeruzsálem golgota fájától... az aradi golgotáig.

Most midőn 43 év múlva megállunk az áldozatok szobránál, úgy tetszik, mintha ama isteni szózatot hallanók, mely a szent hajdankorban a megváltó Krisztus holttestét keresők elé hangzott. „Mit keressitek a holtak között az élőt, nincsen ő itt feltámadott!“

Nincsenek ők a koporsóban, föltámadtak. Igen, föltámadtak, mert egy szent eszmét képviseltek, melyet sírba temetni nem lehet, mely „a koporsóból kitör és eget kér:“ a szabadság eszméjét, melyért a legnagyobb világreformátor Krisztus halála óta annyian szenvedtek mártyr halált.

Eltemették őket, de drága emléket szívébe, lelkébe fogadta a nemzet, hogy örökre ott legyenek, ott éljenek.

És ők élnek és ők fognak élni mind örökön örökké!

Az ő emlékezetök záloga jövönknek az ő nagytetteiken buzdul fel a jelen és jövő nemzedék, az ő lelkük fénye hint világot a mi rögös pályánkra is, hogy szeressük hazánkat, szeressük a szabadságot.

Nekünk, e nagy világon rokon nélkül álló nemzetnek, különösen nagy szükségünk van a dicő mult lelkesítő példáira, mert a

e kettő pedig feldúlva látszik e nőben. S mi marczangolhatta anynyira szét? Reménytelen szerelme, vagy szerelme hitszegése? Hogy szenved kétségtelen, és miért szenvedhet egy nő jobban, mint ha e két kérdést kell feltenni, s e kettő közt lehet csak keserű választása.

Bánata s megzavart lelke úgy megkötött, hogy megszólítani vágytam őt, — hátha két szenvedő lélek egyesülhetne a rokonszenv boldogságában, ennek feltámadásában?!

És e gondolattól üzve feléje közelíttem, — de a következő pillanatban rémes sikoltás metszette a levegőt, s a Duna hullámai hatalmas loccsanással csaptak fel.

És sikolya s a Duna hullámainak rémes hangja nyomába az én kétségbeesett kiáltásom zúgott a parton végig.

Csákyával utána! de az ár elsodorja messzire, — az elősiető halászok ladikkal nyomába, már majdhogy el is kapják a csákyával, de a hullmok újra elragadják.

Az összesereglett nép pedig visszatartott lélekzettel áll a parton. A vén anyókák keresztet vetnek magukra, egy pár szitkozódik, hogy meri e kalandornő a nyugalmat zavarni; a férfi nép egyrésze káromkodik, hogy az asszonyszemély

mily izgága kellemetlenséget okoz, van a ki tréfát üt, hogy a hideg-fürdő kijózanítja.

A halászok pedig, mert a csákyával nem érik, hálót vetnek a szép nő után.

Már huzzák is ki, még egy visszatartott lélekzet s ben van a biztos révben. A halászok erős evezőcsapásokkal hozzák a martalékokat, ily fenséges halat még ők sem fogtak soha. S midőn a partra értek, gyengéden fogják át s leterítik a hideg aszfaltra, szétbontva fűzős derekát, a melynek rejtett kincseit, hogy halandó szem-sugara el ne rabolja, az ártól szédült dús aranyhajával takarják el.

Szegény teremtés, a mily szép, oly boldogtalan lehetett, hogy e sorsra jutott, — ifju lény, a földi boldogság minden feltételével, s azt csak a föld méhében az örökanyagban való elvegyülésben találja, — ez a lét boldogságának megtagadása a nem léttel szemben, gyalázatos philosophia, a mely reményét a megsemmisülésben, s nem a feltámadásban keresi. S a mig így elnéztem őt, csöngötve robogott elő a mentő-kocsi, fűrgő ficsurok ugráltak le róla, felnyalábozták az eszméletlen asszonyt, mosolyogva belőditették, elrobogtak vele. Nekem csak a sohaj maradt: szegény boldogtalan nő!

Dr. Krix-Krax.

kitartó munkásság mellett egyedül a honszeretet az, mely a világnépek csatájában, a létért való küzdelem nagy harcában képes leend bennünket diadalra segíteni.

Az ő, a mártýrok emlékezete szóljon hozzánk szellem ajkaival:

— Magyar, szentelt föld ez itt. Borulj le rája és úgy imádd azt! Más hazát fentart-hat fiainak nagy száma, testvérnépek rokonszenve, szövetségesek hatalma, a te hazádat, „melyen kívül a nagy világon nincsen számodra hely,“ egyedül csak a te honszerel-med tarthatja fenn!

Ez eszmét hirdeti október 6-ika! Ezt mondják a dicsőültek szellemei is: azért legyen áldott és szent előttünk az ő emlékezetük mindörökön örökké!

Villamos világítás?

Mint értesülünk a világítás kérdésének a megoldása, még pedig a villamos világítás által. — ismét napirendre került, — mert ha való, a miről értesültünk, hogy egy előkelő intézetünk kebelében a kérdésnek praktikus megoldása egy létesítendő vállalat által, szóba került s általános vélemény a vállalatnak bizonyos feltételek alatt álló megvalósítása mellett nyilatkozott, úgy nincs más hátra, — hogy e hajlandóság az eszmebarátai által felkaroltassék. Ez a megvalósítás réges-régen érzett hiányok betöltésére szolgálna. Hisz évek óta hangoztatja a sajtó a világítás kérdésének megoldását, évek óta érzi mindenki a világítás nyomorúságát, és ha egy zord s csilagtalan estén az utcára kerül, majd egy emberrel, majd egy házzal, majd egy fával utközik össze; érezhető e hiány, még inkább a szép nyári estéken, midőn a tikkasztó hőség után mindenki az utcára vágyik. De még a forgalmi s egyéb közbiztonsági tekintetek is megkivánják, hogy az utcák este kellőleg világítva legyenek. De egy villamos világítási vállalatnak jelentősége az utcák s terek megvilágításán kívül még inkább nyer, ha felvesszük, hogy a fényár az utcákról magánosok, főleg üzletemberek és hatóságok helyiségeibe is bevezetnének, mi által ugy ezek, mint a létesítendő vállalat is nyerne.

De tovább megyünk. A villamosság nemcsak fényt, de mozgást és így ipari erőt is tud létesíteni, egy központi motorból tehát könnyedén menne az erőt szétosztani s szétvinni az iparos telepekre; de lehet, hogy éppen egy olcsó erőforrás fog új ipari vállalatokra alkalmat adni, s ezáltal városunkat azon fejlődés felé vinni, a melyet egyedül ipari vállalatok létesítése képes létrehozni. Kivánjuk, hogy ezen kérdés ne legyen pillanatnyi érdeklődés tárgya, hanem, hogy az akadémikus tárgyalásokon hamar tulesve, a vállalatot megteremtési szándékozók a vállalkozóval megegyezésre jussanak, s ennek alapján a városi hatósággal.

Egy közgazdasági kérdés.

A fejlődés törvénye hozza magával, hogy a milyen mérvben emelkedik valamely nép műveltségének színvonala, azon arányban szaporodnak szükségletei is. A paradicsomi fügefaleveleit a mai kor divat alkotta öltöny darabjaival, a természet nyújtotta egyszerű táplálékot a konyhaművészet találmányaival, a nomád élet sátor lakásait az állandó épületekkel a kulturális fejlődés törvénye köti össze, kétségbevonhatlan bizonyosságául annak, hogy ez minden korban mindenkire nézve érvényesül, s itt vagy amott legfeljebb csak viszonylagos elmaradást észlelhetünk.

Az emberi szükségletek szaporodása ott, a hol és a milyen alakban jelentkezik, természetesen kielégítésre vár, s épen eme szükségletek kielégítésének módjai és eszközei mutatják leg-hívebben egyik vagy másik nép, avagy mondjuk, állam haladottságának fokozatát.

Hogy e tekintetben hazánkat, nemzetünket Európa legtöbb művelt állama századokkal megelőzte, annak menthető okai is vannak ugyan, de nagy rész esik belőlük az öntudatos mulasztásban rejlő hiba rovására is.

Egy ilyen, főleg köz- és nemzetgazdasági tekintetben nagy hátránnyal járó mulasztásra kívánjuk felhívni ezuttal a közönség az intéző körök figyelmét annál inkább, mert a napjainkban épen nálunk rohamos haladás nyomán keletkező igények követelik, hogy minden tért s kínáló eszközt megragadjunk a közvagyon szaporítására.

Valamikor — nem is olyan régen — tejjel és mézzel folyó Kanaánnak nevezték Magyarországot, s ennek egyik gyöngye volt a „Száz-bérczű Gömör“. — Ma szükséggel küzd a nép s aggódva néz jövője elé, mert földje évről-évre fősvényebben fizeti munkáját. A gyárak lenyom-

jak házi iparának keresettségét, a vasutak magukhoz ragadták a fuvarozás számbavehető jövedelmét, az erdőkoronájuktól megfosztott bércezek nem adnak jó legelőt a baromtenyésztőknek.

Noha nagyjából ez igaz, mindamellett egyáltalában nem oka annak, hogy — népiesen szólva — „szűken terem a pénzmag.” Pénz ma több van, mint bármikor valaha volt. S mégis kevés, mert igényeink, szükségleteink szaporodnak ugyan, de a kielégítésre szolgáló eszközök alkalmazásáról annak helyén s idején nem gondoskodunk eléggé.

E mulasztás — nemcsak megyénkben, de országszerte — tapasztalható többek közt a gyümölcsfa tenyésztése körül elannyira, hogy — ámbár talaj és éghajlati viszonyaink e tekintetben is kedvezőek gyümölcs-termelésünk, az ennek révén eszközölhető vagyon-értékesítés, más művelt államokéhoz hasonlítva, csekélység. Ugyanilyen, vagy ehez hasonló helyzetben vagyunk a földmíveléshez tartozó (baromfi, méhe, selyem és a többi) hasongazdasági ágakkal is. Van hozzá terünk bőségesen, lenne munkaerőnk is, csak éppen az nincs, a mi legfőbb — — — akarattunk, — s míg más állam népe a kevés munkabíró gyermekek, nők, s hajlottkorúak szorgalmával játszva szerez milliokra menő jövedelmet, addig mi csak panaszaink meghallgatásáért rimázkodunk a magasságbeliekhez.

Nos, hát ez azon közgazdasági kérdés, melynek helyes megoldása képeznél főleg a kisebb területeken gazdálkodók éppen nem nehéz egyik feladatát, ha a vasutak, gyárak, versenye által előidézett s rájuk nézve nyomasztó helyzetből saját erejükön szabadulni, kívánnak a gyors egymásutánban felmerülő követelményeket teljesíteni akarják.

Hogy e feladat egyoldalú nem lehet, azt a földmívelő-nép mai helyzetét súlyosító azon tapasztalat igazolja, miszerint a föld felülete ma már alig 6—8 átlagos magot ad, — a miből önkényt következik, hogy annak jövedelmességét lejjebb is lehet és kell keresni az eke vasánál.

Ez irányban tartjuk mi nagyon fontosnak a fatenyésztést általában, különösen pedig a gyümölcs-termelést, mint olyan tényezőjét a közgazdasági életnek, mely okszerűen felhasználva, cél-tudatos művelés mellett nemcsak hogy busásan fizeti meg a reá fordított csekély munkát, de a nép egészségügyi viszonyainak kedvező alakulására is jelentékeny befolyással van.

Nem szoríthatjuk jelen sorok keretébe mindazon előnyök felsorolását, melyek a fentebb említett termelési ágak elterjedt művelésétől várhatók; elég utalnunk példának okáért a jelen év gyümölcsben gazdag termésére, mely csak megyénkben is nagyon sok helyen pótolta az idén a gabonabeli szűk aratást; — vagy hivatkozhatunk a selyemtermelés 1891. évi eredményének hivatalosan megállapított adataira, melyek szerint hazánk némely vidékein nagy összegek lettek kifizetve gubókért, — s ha még felemlítjük, hogy e két gazdasági ág művelése pénzbeli áldozatot nem követel, s alig kell hozzá több erő és tudomány, mint amennyivel egy 8—10 éves gyermek eldicsekedhetik: azt hisszük, semmi képtelenséget sem állítunk, ha azt mondjuk, hogy a selyem és gyümölcs nagyban, vagy legalább általánossá lett termelése, melyre megyénk legnagyobb része alkalmas, a nép jövedelmei forrását nagyban gyarapítaná, ha volna benne, — már t. i. a népben — — — akarat.

Hát hiszen épp ezen fordul meg a dolog; ez az a bizonyos közgazdasági kérdés, mely miatt most felszólalunk, melynek helyes megoldására éppen azok képesek és hivatottak, kik nemcsak vidékeink viszonyait ismerik behatóan, de közvetlenül is érintkeznek azokkal, kik rájuk utalvák.

Igen is, a lelkészek, tanítók és körjegyzők tehetnének ez irányban legtöbbet; az ő oktatásuk, példájuk, utmutatásuk, s ott a hol elkerülhetetlen volna, az előjáróságok intézkedései által, az utak szélei, a különben parlagon heverő helyek jövedelmezőkké válnának. Főleg a tanítók mutathatnának fel e téren nagy sikereket, kezükbe levén letéve a gyermekek nevelése, kikben a jó, szép és nemes iránti hajlamokat felébreszteni, ápolni egyik legszentebb kötelességük is. A mit a tanító kezd az iskola padjai közt, azt folytassa szószékéről a magán érintkezéseiben a lelkész-, az iskola és egyház ezen művét pedig védje meg a világi hatalom. Az elszánt, együttes akarat sikerre vezet, ha még ma nem is, de holnap — — — holnapután bizonyosan.

„A szőlő szem kicsiny gyümölcs, s mégis milyen sok napsugár hull reá, mire megéri?”

S a felvetett közgazdasági kérdés ilyen gyümölcs, de áldottak is lesznek az azt megérlelő napsugarak.

Törvénykezés.

Az após szeretete. Nem csak az anyósok, hanem az apósok iránti megmagyarázhatlan ellenszenv is kezd egy idő óta lábra kapni. Mióta Gabányi színművében megállapította azon elvet, hogy az apósok is tudnak házi békét zavarni azóta szegény apósok üldözése valóságos kultussá, lett. Ugy látszik, ennek a hatása alatt rögtönzött Havon András giczei lakos is egy kis kellemetlenséget apósának, gondolván, ha Gabányi a színpadon teheti nevétségessé az „Apósok”-at, miért nem tréfálhatná ő meg azzal az övét, hogy látogatását nála fejsze segítségével betört ajtón tegye; s a modern apósok szokásos methodusát, melyszerint férhezadott leányaikkal életökben semmit sem adnak hozományul — azon elvből indulva ki „a mi a tied az az enyém is” úgy torolja meg, hogy félkaszal szénáját elhordatta. Az após bármily türelmes is legyen, ezuttal türelmének fonala ketté szakadt s vejét szűnt a vádlottak padjára ültette; megindítván ellene a bűnvádi eljárást, magánlak sértés és idegen vagyon eltulajdonítása czimén; s a kir. törvényszék helyt adott ezen méltó felháborodásban beadott keresetnek s f. év szeptember 28-án bírálta el az ügyet. Időközileg az após szívére véve a dolgot a fél kaszal széna követelésétől elállott, de azt mégis zokon vette, s nem tudta megbocsájtani, hogy zárt ajtón keresztül is viziteljenek nála, még ha veje is a tisztelgő, a magánlak sértés vádját fentartotta. A kir. törvényszék azonban ezt sem látván fenforogni, csupán a hbtv. 41-ik §-ba ütköző tulajdon elleni kihágást állapított meg, a miért Havon András 2 napi elzárásra s két forint pénzbüntetésre, ennek behajthatlansága esetén további egy napi elzárásra ítélte.

„Adós fuss vagy fizess” közmondás travestálását, hogy „hitelező fuss vagy ne licitálj” akarta érvényre juttatni Lecső Bertalan rási lakos világ, akarom mondani közmondás reformátori képességével. Bódi Máté valami régi 34 frtot tevő követelését akarta Lecső Bertalan adósán behajtani. Lecső Bertalan nem azért magyar ember, hogy more-patrio licitációra ne hagyja a dolgot kerülni. A kitűzött nap el is érkezett de nem azért magyar a magyar, hogy ősi virtusát megtagadja — nem tudom vajon nem halott-e valamit az oppositioról, mert ő őseink e kiváló jogát mostanáig is alkalmazni találta, bár nem volt kapujára kifüggesztve a „Salva guardia” és pedig elég leleményesen fejszével kemében. Az adósi furfang annyira vitte, hogy ráadásul hitelezőjének kamat fejében egy pár fejszecsapással kedveskedett. Ezek következtében Bódi Máté elbódult, úgy hogy orvosi gyógykezelés alá került s az orvos 20 napi gyógytámasu „folytonossági hiányt” észlelt az ütés következtében. Bódi Máté a közönséges életben ily szokatlan kamatfizetéssel nem érte be, hanem a rimaszombati kir. törvényszéket kérte fel annak megállapítására, vajon illetékes módon fizette-e adósa a kamatot. A kir. törvényszék azonban másképp fogta fel a dolgot s Lecső Bertalan szándékos emberölés kísérlete büntette, becületsértés és sikkasztás vétségében bűnösnek találta s ezért 1 és 1/2 évi börtönre ítélte.

HIREK.

— **Hámos László** főispán a hét elején városunkba érkezett, s az egész hetet a hivatalok megvizsgálására használta fel.

— **Hányi Győző** kir. ügyész pár heti szabadságra ment, az ügyészség vezetését Szerebinszky Sándor kir. alügyészre bizta.

— **Kinevezések.** Mint értesülünk, ő felsége a király az igazságügyminiszter előterjesztésére tornallyai kir. albiróvá Kálniczky Géza albirót, a rimaszombati kir. pénzügyigazgató Szarvassy Gyulát díjtalan adóhivatali gyakornokká, Hamaliár Lajos végzett joghallgatót, városunk köztisztelőben álló polgárának Hamaliár Károly városi gyógyszerésznek fiát, a pozsonyi kir. itélőtábla elnöke saját területére joggyakornokká nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Fenyves Miklós, m. kir. államvasuti mérnök, ki a rimaszombati osztálymérnökség egyik kiválóan szakképzett s ügybuzgó munkaejeje volt, — mint értesülünk — a rutkai osztálymérnökséghez helyeztetett át.

— **Necrolog.** Élte virágkorában ragadta ki a kérlelhetetlen halál szerető övéinek köréből özv. Hvezda Pálné szül. Kellner Alma bábái postamesternőt, ki f. hó 25-én szenderült a jobb létre. Temetése nagyszámú gyászoló rokonság s közönség részvétele mellett mult hó 27-én tartott meg Rimaszombatban. A család által kiadott gyászjelentés a következő: Hvezda Béla, özv. Kellner Péterné, — Kern Adolfné szül. Kellner Olga férje és gyermekeivel, ugyszintén az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a szerető édesanya, jó gyermek, felejtetlen testvér, sógorné, nagy-

néne és rokon özv. Hvezda Pálné szül. Kellner Almana k szeptember hó 25-én esti 8 óraker, hosszas szenvedés után életének 36. évében történt gyászos elhunytát. A kedves halott földi maradványai kedden, szeptember hó 27-én délután 4 óraker fognak az ág. evang. egyház szertartása szerint a rimaszombati sírkertben örök nyugalomra tétetni. Béke lengjen áldott porai felett!

— **Esküvő.** Vasko László edelényi fiatal tanító, folyó hó 15-én tartja esküvőjét Rimaszombatban Bodon Zsuzsika kisasszonnyal, özv. Bodon Gyuláné csiny leányával. Tartós és zavartalan boldogságot kívánunk a kötetendő frigyhez. — Folyó hó 26-án esküszik örök hűséget a ref. templomban Batta János földbírtokos Henyei Margitnak, Henyei Kálmán helybeli neves ügyvédünk nagyműveltségű s bájos leányának. Tartós boldogság kísérje a kötetendő frigyét.

Ujlakház. Özv. Jánosdeák Andrásné a Koháry-utcában egy nagyobb csűrűből pompás lakházat építtetett 4 lakszobával s fürdőszobával. — A modern kényelemmel átalakított ház multjának legkisebb emlékét sem mutatja. Városunk ezen gyarapodását örömmel constatáljuk.

— **A naprágyi** h. ev. ref. egyház lelkészévé, mint bennünket értesítenek, egyhangulag és nagy lelkesedés mellett S. Molnár József kálósai segédlelkészt választották meg.

— **A helybeli róm kath. egyház** f. hó 8—9-én ünnepli meg templomának 100 éves fennállását, mely alkalommal Wagensommer János vezetése alatt Rábely Kata, Hollósy nővérek, Kovács Anna kisasszonyok és Draskovich Gábor, Chrenko Árpád, Rábely Miklós urak, Goll János gyönyörű miséjét fogják énekelni vegyes karban; még pedig a „Tantum ergo” kezdetűt a szentség kivitelek, a „Kyrie eleison”-t a nagymisén, s betétül az „O salutaris hostia” kezdetűt. Az egyház jubiláris ünnepélyére a következő programot küldte szét: Október hó 8-án: Megelőzőleg az ünnep kezdetűl 8-án délután 3 óraker a templomban ünnepélyes vecsernye, melyen az egyháztanács tagjai testületileg s a hívek minél nagyobb számban leendő megjelenésre lesznek felhívandók. 1/2 óraker a vasutnál ünnepélyes fogadás. Este 7 óraker az angyali üdvözlöt után 1/2 óráig tartó harangozás. Október hó 9-én: Reggel 5 óraker az angyali üdvözlöt nagy haranggal s ugyanakkor üdv-mozsarázás. Reggel 8 óraker első harangzó s ugyanakkor szentségkivittel nagymise. Mivel e napon szent-ségimádás van, a szentség kint hagyatik az oltáron. 9 óraker második harangzó és kismise 1/4-10-re az egyháztanács tagjai a plebánián összegyűlnek, honnan testületileg a templomba mennek. 1/2-10 óraker a templomban ünnepi szt. beszéd alakjában a templom százados történetének rövid vázlatát, mely után „Te Deum”, a templom körül körmenet s utána nagy szentmise, melyen az ünnepi szónoklatot Seman Endre rosznyói főgymnasiumi tanár fogja megtartani. Délután 3 óraker ünnepi vecsernye s 5 óraker a szentség betétele. Biztos forrásból értesülünk, hogy az ünnepélyre Schopper György megyés püspök ő excellentiája is meg fog érkezni a 8-iki délutáni vagy esti vonattal, s hogy az ünnepi misét maga fogja celebrálni. — Az ünnepélyre meg lettek mindazon egyházi férfiak hívva, kik az elmúlt 100 év alatt a helybeli kath. egyháznál hivataloskodtak s még életben vannak. A diszbanketre hivatalosak a református s evangélikus lelkészek is, a város, a megye főtisztviselői, a helyőrség parancsnoka. Az ünnepély tehát fényesnek ígérkezik.

— **Főgymnasiumunk állami segélyének fölemelése.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a főgymn. évi 7000 frt államsegélyét 1000 frttal felemelte. Ezen sikerért a gymnasiumi igazgató választmányt és Bornemisza László alispán vezetése alatt Molnár József, Bodor István, Samarjay János, tagokból álló Hámos László főispán által bemutatott fáradságot nem kimélő küldöttséget, kikkel együtt megtudták győzni a segély elmaradhatlanságáról közoktatásügyünket melegen felkaroló Csáky Albin gróf ministert il. az elismerés. Az elért siker szolgáljon buzdításul gymnasiumunk ügyének fejlesztésében.

— **Megyei fürdőinkben** is bezárult a fürdőszézon az őszi idő bekövetkeztével, bár oly már régóta tapasztalt szép időjárást nyújtott a szeptember, hogy a fürdői élet bátran kihúzódhatott volna akár októberig. Mint értesülünk Csizben szeptember 24-én zárult a szézon hivatalosan; sikerült kedélyes multság volt a végső zárókő. Egy sikerült szézon, a mely a legszebb reményekre jogosít fel a jövőben, nem is zárulhat másként, mint jókedvvel. — Ajnácskő és Várgede is elcsendesült; az utóbbi előreláthatólag új életre fog ébredni. — a közbirtokosság ugyanis Várgedének eladását célozza. — Ha ez által alkalmas vállalkozó kezébe kerülhet a fürdő, — az ennek fellendülését fogja jelenteni.

— **Királykuglizás.** A királykuglizás, a mely a kuglizást szokta berekeszteni, múlt hó 25-én ment végbe nagy apparátussal. Előtte való napon a társaság egyhangulag elnöknek Dapsy József urat, jegyzőnek pedig Gazda Pál urat választotta meg. Elnök és jegyző megkezdvén tisztókat, jegyzőkönyv vétetett fel, hogy a verseny ékesen és szép renddel történjék. A nevezett napon d. u. 3 órákor kezdődött a dobás sorshuzás utján. A versenyzők 29—30-an lehettek összesen. Közös megállapodás folytán egy-egy embernek összesen kilenc dobása volt és telibe három golyó ment. A verseny befejezése után öt dobónak, u. m. Dr. Zehery Istvánnak, Pálya Gyulának, Dörner Jánosnak, Papszász Gyulának és Szarvassy Gyulának legtöbb, vagyis 22 bábja volt. Ennek következtében pótkonverseny tartatott, melynél mind az öt pályázó telibe három golyót dobott, s az eredmény az lett, hogy az első díjat, mely egy csinos utazó toilett volt, dr. Zehery István nyerte, a másodikat Dörner János róm. kath. káplán egy csinos ékszerartó dobta, a harmadikat egy szivarszipkát Papszász Gyula tanár nyerte el. Volt negyedik díj is, a melyet az nyer el, a ki legkevesebbet dob a kilenc golyó után. Két pályázó volt rá, u. m. Tibély László és Bodor László, a díjat szándékosan utóbbi vitte el. A kuglizást kisebb körű lakoma követte, mely vig társalgás közben 10 óra körül ért véget.

— **A gömörmezei orvos- és gyógyszerészegyletnek** f. hó 26-án tartott közgyűléséről tudósítók a következőket írja: Bár a közgyűlésen a tagok csekély számban jelentek meg, a gyűlés a jelenlevők nagy érdeklődése mellett ment végbe. A gyűlést Dr. Török János tornallyai orvos, mint elnök nyitotta meg, a jegyzői tisztet Dr. Ruber József rosznyói kórházi orvos vitte, elnök első sorban meleg szavakkal emlékezett meg az egyesület két derék férfiának: Dr. Markovszky Gusztáv és Liszka József elhunytáról, s meleg szavakban méltatva kitűnő érdemeiket, emléküket jegyzőkönyvi megörökítését indítványozta, továbbá hogy Dr. Szabó Samu kéressék fel, miszerint Dr. Marikovszky Gusztáv volt díszelnök felett a legközelebbi gyűlésen emlékbeszédet tartson. — Kishonty József pénztárnoknak megválasztatván, Dr. Török János a cholera-ról tartott nagy tudományu felolvasást, Dr. Löcherer Tamás kiváló szakértelemmel a bél-elzáródásról értekezett, Dr. Ruber József pedig a difteritisről. — A közgyűlést a nyári casinóban megtartott kedélyes közös-vacsora követte, bebizonyítva, hogy az emberek betegséges nyomorúságai, melyek közt az orvosok élnek, sem képesek a jó humort megölni.

— **Gymnasiumi gyorsírói kör.** A rimaszombati egyesült protestans főgymnázium tanulóifjúsága a tanári kar beleegyezésével egy gyorsírókört alakított. A választmányi ülés folyó év szept. hó 28-án tartatott a tanár-elnök Sárkány Imre elnöke alatt. A tanár-elnök üdvözölte az összegyűlt nagy számú ifjúságot, azután tisztviselők választására került a sor. A tisztviselői kar a következő: ifjúsági elnök és gyorsírászat előadója: Wiesinger Frigyes, pénztáros: Glaufer Pál, titkár: Sramko Loránt, jegyző: Glatter Béla, aljegyző: Sárkány József, ellenőr: Papp Dezső, könyvtárnok: Groó Béla. Jóllehet a kör a jelen iskolai évben alakult, tagjainak száma aránylag mégis nagy s ennek oka az, hogy a tagok a csekély tagsági díj mellett számos kiváltságban részesülnek. Eddigél 17 középiskolának volt gyorsíró köre, főgymnáziumunké a 18-adik.

— **A gömörmezei agarász-egylet** már múlt számunkban közölt program szerint f. hó 8-án tartja a kölyök-versenyt. A simonii malom előreláthatólag együtt fogja látni a nagy vidék Nimród fiait; és lehet-e daliásabb multság mint tízes paripákon szágulandai tüskön-bokron, mezőn-árkon keresztül, — követve amaz izgalmas jeleneteket, melyek agár, nyúl vagy esetleg róka közt lejátszódnak. A kölyök agarak első debutje lévén a futam, a multságos jelenetek előreláthatólag még élénkebbek lesznek. Természetesen az izgalmas futamok a hölgyek érdeklődését is fel fogja kelteni, s a vadászok bizonyára szép hölgyközönségnek is fognak szórakozást szerezni.

— **Pénztárnok-választás.** A gömörmezei nép-és iparbank nemrégiben elhunyt derék pénztárosának helyét szept. hó 29-én töltötte be az igazgatóság. Pályázóknak szűkiben nem igen voltak, mert öten pályáztak, Fiala Imre Tornallyáról, Henyei Kálmán ügyvéd, Rásky István, Szabó József városi gazdasági tanácsos, s Szügyi Zsigmond az intézet II-od könyvelője. Közülök legtöbb szavazatot Szabó József városi gazdasági tanácsos nyert, s így ő lett a pénztáros. E választást annyival is inkább őszinte örömmel üdvözöljük, mert a megválasztottban a munka és a szorgalom emberének megérdemelt előmenetelét látjuk.

— **A közművelődési egyesület figyelmébe.** Krakováról Benkó Mihály bírótól azon levelet kaptuk, hogy ők szívesen olvasnának magyarul, ha tudnának; — s mivel ehhez nem értenek, hát küldjünk nekik tót újságot. Mivel Krakova község pedig szívesen olvasna magyarul, csak nem tud, felhívjuk ezen s hasonló községekre a közművelődési egyesület figyelmét.

— **Katonabevonulás.** Hetek óta gyülekeznek s vonulnak fecskeink melegebb vidékre, érezve a hidegebb idők közeledtét; velök együtt néhány fegyverfogható ifjaink is elmentek, nem melegebb vidékre ugyan, de hogy a civil ruhát a nála sokkal melegebb mundur-ral váltsák fel. A napokban mentek el Broncs Viktor, Soós Lajos Pozsonyba, Tóth Béla Bpestre egyévi önkéntességüket leszoigálni. Egy év múlva újra üdvözölhetjük őket a polgári életben ép úgy mint Soós Barnát, Hrecska Lászlót s Klacsko Józsefet, kik most szolgálták le egyéves önkéntességüket, s a tisztvi vizsgát mindannyian kitűnő sikerrel tették le. Gymnasiumunk két jeles növendékét pedig, Ruszkai Gyulát és Fábry Zoltánt a Ludovica akadémiába vették fel, előbbit fél-az utóbbit, pedig egész állami ösztöndíjra. A felvételi vizsgán úgy testileg, mint szellemileg mindketten kitűnően megfeleltek a kívánalmaknak. Sok szerencsét kívánunk új pályájukhoz!

— **Kemény Ignác** losonci orvos s assistense Mayer A. amerikában képzett fogorvos hirdetésére a nagy közönség becses figyelmét felhívjuk. Az orvos urak már szept. 25-ikén kívánták városunkat felkeresni, közébejött akadályoknál fogva azonban csak most okt. 1-én jöhettek el. 5—6 napig fognak itt tartózkodni, mely idő alatt megszabadítani kívánnak minden embert rossz fogától, fogfájásától s minden foghiánytól, ami, tekintve hogy jó fogak nélkül még a legjobb pecsenyét sem lehet élvezni, s hogy a legszébb hölgy is szép fogakkal igazán szép, életrevaló gondolatnak látszik. Ajánljuk őket jó szándékainál fogva a nagy közönség becses figyelmébe.

— **Hazafias tett.** Gróf Károlyi István, mint a nemzeti kaszinó elnöke Kossuth Lajos irataiból 25 ezer példányt rendelt meg a nemzeti kaszinó tagjai nevében s ezáltal biztos módot nyújtott a nagy bujdosónak arra, hogy gond nélkül élhesse hátralévő életéit.

— **A Kolera nálunk.** A fővárosi lapok értesítése nyomán a kolera a fővárosban kiütött, mely sajnálatos körülmény kötelességünké teszi, hogy a közönséget felhívjuk e veszedelmes járvány meggátlását célzó óvintézkedések betartására.

— **Szándékos emberölés kísérlete.** Grünwald Lajos felső-pokorági korcsmároshoz folyó hó 15-én Rólov Károly felső-balogi lakos Puskás András perjesei lakossal egyetértve betértek quaterkázni, Rólovot iszogatók közben valami bírvágy ösztökélte a korcsmáros kasszájára és ennek hatása alatt az övéből kirántott pisztollyal olyan hadonázást vitt véghez, hogy Puskás jónak látta megugrani, míg Grünwald pedig egy szögletbe húzódva remegett. E válságos pillanatban belépett a korcsmáros fia, megragadta Rólovot, a dulakodás közben elsült pisztolyt kezéből kicsavarva földre teperte, a hősködő atyafi most a nyustyai főszolgabírói hivatalnál a dutyiban elmélkedik jövő sorsa felől.

— **Tüzek.** Nagyon felütötte megyénkben fejét a vörös kakas. Nap-nap után kapunk tudósításokat, melyek mindenike rémes leírásban tartalmazza egy-egy elpusztult vagyon necrológiát. Panaszkodnak mindnyájan a tűzrendészet elhanyagolt állapotáról. És sokszor jogosan. Bizonybizony ideje volna, ha már egyszer komolyan gondolkodnánk azon általános közérdekű baj megszüntetésén. A dologhoz legkevésbé sem akarunk kommentárt fűzni, beszéljenek az események: **L u c s k a** községben özv. Laika Andrásné tulajdonát képező csűr kigyuladt és a benne összehalmozott gabonával együtt elégett; kár 945 frt. — **Z á d o r f a l v á n** múlt hó 22-én Lenkei Pálnak udvarán összehordott szénája, gabonája és több gazdasági szer elégett; kár 1116 frt. — **K ö r ö s** községben Dákus András szénája kigyuladt és a körülötte összehalmozott gazdasági szerekkel együtt a tűz martaléka lett; kár 1190 frt. A kisebb tüzeseteknek, melyeket — helyszüke miatt — itt fel nem sorolunk, se szere se száma. A tűz legtöbb esetben gyújtogatásból ered.

— **Murányi anyósok.** A humoros íróknak egyik sajtáságos tulajdonságuk úgy tünetni fel az anyósokat, kik csak a nők bosszantására valók. Hát az tagadhatlan igazság, hogy ezen állítás bir némi alappal, de nem általánosságban. Hisz nem is oly rég szólt a krónika a szögödi „jó” anyósokról, most pedig a murányi anyósokról, azon különbséggel, hogy az előbbiről necrológot írt, az utóbbiról pedig dicshymnust zeng. Ugy történt ugyanis a dolog, hogy Cserno Pálné és Zigó Mária vitatkoztak a vök háza szépségén. Egyik nem engedett, másik nem tá-

gitott és a szép, szebb-nek végre az lett a felső foka, hogy Z. M. Cs. P-nének olyan hatalmas vitatkozási bokszt adott, hogy eszméletét vesztve összerogyott. A kitűnő anyósok ügyét a rőcsei járásbíróság tárgyalja.

— **A doborcsni ménesből** múlt hó 15-én ismeretlen tettesek három lovat loptak el 250 frt értékben.

— **Csetneken** a múlt hó 18-án özv. Gotthardt Jánosné és a róm. hath. egyház tulajdonát képező csűr villámcsapás következtében higyuladt és a benne összehalmozott szénával együtt a tűz martaléka lett; a kár 330 frt.

— **Sztankovics József** ugyancsak csetneki lakosnak a villám két darab lovát ütötte agyon; a kár 490 frt.

— **Fejes Istvánné** és ifj. Sütő István trizsi lakosok valami adósság fölött annyira összeszólkoltak, hogy tetlegességre került a dolog, Sütő egy darab kövel úgy agybaverte felesnet, hogy az — orvosi látletelet szerint — súlyos testi sértést szenvedett.

Piaczi árak

Rimaszombatban szept. 24-én tartott hetivásáron.

Termények	Minőség-hoect.-ben	Ár 100 kgmonkint	
Buza	80—85	7.—	7.20
Buza	78—80	6.80	7.—
Feles	74	6.20	6.50
Rozs	70—72	5.90	6.—
Árpa	60—62	5.90	6.—
„	62—66	6.—	6.20
Zab	39—41	4.80	4.90
„	41—44	4.90	5.—
Tengeri	74	5.70	5.80
Köles	—	5.—	5.50
Széna	—	2.—	2.20
Zsupszalma	—	1.70	1.80

3465. sz. ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

1892. sz. ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY. A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhiré teszi, hogy a tiszolczi kölcsönsegélyző szövetkezet végrehajtatónak Lipták Andrásné szül. Misovics Julianna végrehajtást szenvedő elleni 40 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Tiszolcz községében fekvő, a tiszolczi 291-ik számú telekjegyzőkönyvben foglalt Misovics Mihály, János, Misovics Julianna, Lipták Andrásné, Misovics Julia, Hudecz Mátyásné nevében álló 622/b hrjzi sz. 252. sz. házra 160 frt, tiszolczi 1047. sz. tjkvben foglalt 3064/c. hrjszból Misovics Julianna Lipták Andrásnéét illető 1/4 részére az árverést 67 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi október hó 10-ik napján délelőtti 10 órákor Tiszolcz községében a bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis a tiszolczi 291. sz. tjkvbeni ingatlanra 16 frtot, a tiszolczi 1047. sz. tjkvben foglalt ingatlanra 6 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszoigáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1892. jun. hó 8-án. A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

A l t d o r f f e r, s. k.
kir. tszéki bíró.

Egy okleveles gépész keres egy birtokost, vagy jó vidékü községet a ki gazdasági géptárs lenne.

Megtudható a kiadó hivatalban.

UJDONSÁGOK

az 1892-93. őszi és téli idényre nagy választékban érkeztek.

Bevásárlási utamról visszatérve, van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét az alant jegyzett czikkekre, melyekből **dus választéku raktáram van** felhívni.

Gazdagon felszerelt raktáramon vannak:

Női kabátok:

Fekete női vastag kabátok krímmel díszítve 3 frt 80 krtól feljebb.
Fekete kamgarn kabát egész divatos, hosszú facon 5 frt 50 kr.
Fekete kamgarn egész finom kabát, himzett gallérral, akár fél- akár egész testhez álló 6 frt 80 krtól feljebb.
Egész finom adria-kabátok, vattirozott bársony- vagy plüsch gallérok, egy párszáz darab, minden faconban, csakis egész hosszúak 10 frttól egész 25 frtig.

Női köpenyek:

Őszi köpenyek 7 frt 50 krtól egész 25 frtig.
Téli köpenyek 12 frttól egész 50 frtig.

Női vállgallérok és Pellerinek:

Vattirozott vagy egész vastag kamgarnból 12 frttól egész 50 frtig.
Gyermek- és leányfelöltők, köpenyek, kabátok minden árhoz 3 frt 50 krtól 18 frtig.

Ezen elősorolt czikkekhöz egy külön termet rendeztem be, hol a tisztelt hölgyek e cikket kényelmesen felpróbálhatják.

Női kalapok és sapkák:

Filcz, bársony, plüsch, sealskin és selyem kalapok, sapkák és capotok roppant nagy választékban bámulatos olcsó árban és gyönyörű kivitelben díszített és díszítetlen. Legujabb modellek csakis üzletben kaphatók.
Leány- és gyermekkalapok és sapkák, helgolandi főkötők óriási választékban.

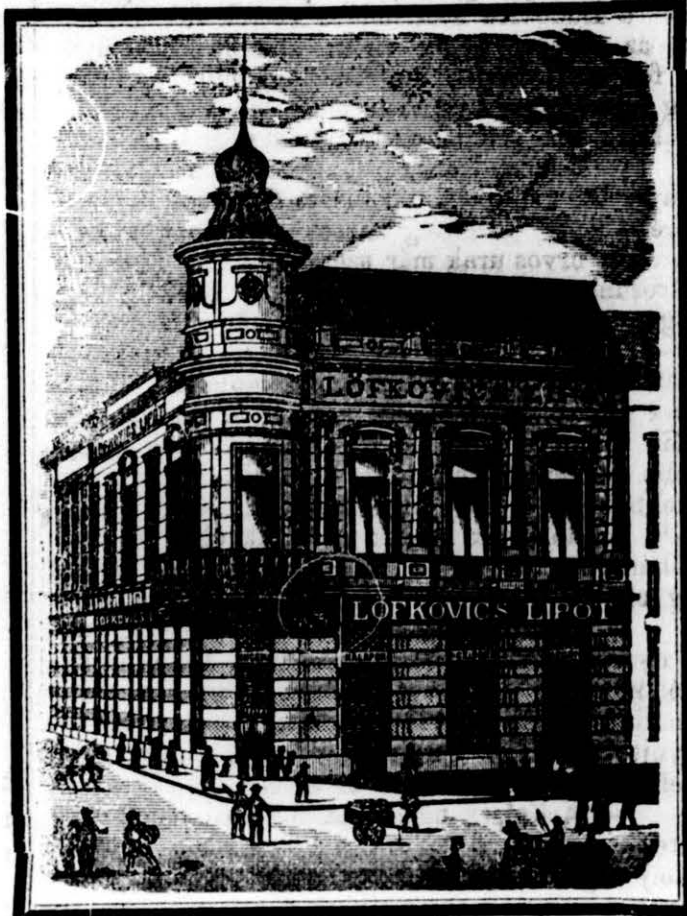
Férfi ingek:

Nyers vászon férfiing színes csikkal, darabja 55 krtól feljebb.
Oxford férfiing II. minőségű 75, I. minőségű 95 kr.
Vasalt és keményített férfiingek fehér vagy színes gallérral és manchettával 1 frt 10 krtól feljebb.

Férfi alsó nadrágok:

Fehér vagy színes erős minőségű 45 kr.
Köper-nadrágok, akár keskeny vagy magyar szabásu 85 krtól feljebb.
Damaszttól 1 frttól feljebb.
Jäger-ingek és nadrágok egyedüli főraktára.
Főtiszt. Sebastian Kneip-ingek és nadrágok.
Gömörme gyében egyedüli főraktár.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam
Rimaszombat, 1892. szeptember 18-án

Czipők:

Karlsbadi czipők egyedüli főraktára.
Férfi sima vikszos czipő $\frac{1}{2}$ talppal, akár hegyes, akár széles orru 2 frt 90 kr.
Ugyanez betétes 3 frt 20 kr.
Férfi vadász füzös-czipők $\frac{1}{2}$ talppal 4 frt 50 kr.
Egész finom czipők minden forma- és kivitelben 4 frt 50 krtól egész 9 frtig

Férfi csizmák:

Valódi bagaria férfi csizmák egy darabban szabva, legerősebb minőségű 8 frt 50 krtól feljebb.
Fiu czipők és csizmákban roppant raktár minden árhoz.

Női czipők:

Bőr női topány egész erős minőség, Ötvös-szabás 2 frt 80 kr.
Posztó és orosz-lakk czipőkben roppant nagy raktár és minden árhoz.
Leány- és gyermekczipőkben óriási választék minden kivitelben és igen olcsó árak.
Női-, férfi- és gyermek galloschnikban nagy raktár.

Férfi kalapok:

Gráci loden-kalapok 1 frttól kezdve.
Fekete puba gyapju kalapok béléssel 1 frt.
Férfi vadászkalapok legujabb formában 1 frt 40 kr. és feljebb
Férfi kemény kalapok fekete, barna vagy bárminő színben 1 frt 60 krtól kezdve.

Fiu kalapok:

Gyapju kalapok 65 krtól.
Kemény kalapok 1 frt 55 krtól feljebb.

Férfi nyakkendők:

Selyem nyakkendők 20 krtól 35 krig.
Egész selyem, legujabb facon és gyönyörű szép színek 40-60 kr.
Egész finom nyakkendők 85 krtól 1 forintig.
Férfi gallérok és manchet-ták csakis 5-szörös minőségben.

Női derekak és blúzok:

Szép új valeri flanel-blúzok egész új facon övvel együtt 95 kr.
Kendő-blúzok valeri-flanelből, szövetből, selyemből vagy trikóból 2 frt 50 krtól feljebb egész 12 frtig.

Leányka ruhák:

Valerie-flanel, minden nagyságban, gyönyörű színek, ugyszinte trikót-, szövet-, bársony vagy plüschből roppant nagy választék

Fiu ruhák:

Trikot vagy szövet egy pár száz darab újabb kivitelben, legolcsóbb árakhoz.

Női kötények:

Karton női kötények 25 krtól kezdve.
Voile-kötény válfodorral slingelve, zsebekkel minden színben 70 krtól.

Kézimunkák:

Kezdet vagy előnyomottak vászonból, kongrétól-, posztó-, plüsch- és gázmunkákban óriási raktár.

Berliner pamutok minden árnyalat, filozel-, horgoló- és mosó-selymek.
Valódi D. M. C. stickelő és kötőpamutok, továbbá mindennemű rövid-árkban óriási raktár Galanterie és norinbergi czikkek, szappanok.
Férfi eső-köpenyek, kocsis livré-köpenyek, esőernyők, botok, pénztárczák, zsebkések, ruha- és hajkefék, fésűk, szalagok, csipkék, utazó bőröndök és táskák.

Albumok, képeretek. Helyszüke miatt itt fel nem sorolható sok más czikkeken igen nagy raktár.

Szücs-árúkbán igen nagy raktár és bámulatos olcsó árak.

Női vállfűzők, egy pár száz darab 70 krtól kezdve. Valódi francia szabásuak — egész magas — minden árhoz.

tisztelettel

LŐFKOVICS LIPÓT.

Legujabb és legolesobb
Politikai és közgazdasági napilap a
MAGYAR UJSÁG

Laptulajdonos

Dr. FENYVESI FERENCZ orsz. képviselő.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

1 óra 1 frt, 1/4 évre 3 frt, 1/2 évre 6 frt,
1 évre 12 frt.

Egy szám ára 3 kr vidéken 4 kr.

A „MAGYAR UJSÁG” kiadó hivatala egész éves és féléves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a „Magyar Ujság”

VALAMENYNYI SORSJEGYEIRE, melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak

és a magyar leszámítoló és a pénzváltó-banknál letétbe helyezettek, játszanak és évenként és csoportonként 65, tehát 130 huzásban részesülnek s csoportonként 3 és 1/2 tehát összesen

7 millió nyereményre játszanak.

A „MAGYAR UJSÁG” rendszeren 16 oldalnyi terjedelemben, de gyakran 20 és 24 oldalon jelenik meg és a rendes gazdag rovatokon kívül állandóan két vezércikket, két tárcza és ismeretterjesztő cikket és

két kitűnő regényt

közöl, melyek közül a 1/4 éves előfizetők 1 kötetet, a 1/2 éves előfizetők két kötetet és az egész éves előfizetők 4 kötetet kapnak, miután a lapban közölt kitűnő regények

küön kötet alakjában is megjelennek. Mutatványszámokat hívnátra ingyen küld a

„Magyar Ujság”

—3

kiadóhivatala.

Budapest, IV. kerület, gránátos-utca 1. sz.

Krausz Bernát

üveg-, porcellán-, tükör- és lámpa-kereskedése

Rimaszombatban.

Deák Ferencz-utca 12. sz. alatt Papp Ábrahám-féle házban.

ÜZLET-MEGNYITÁS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

Rimaszombatban, Deák Ferencz-utca 2-ik szám alatt
a Papp Ábrahám-féle házban,

egy a mai kor igényeinek mindenben megfelelő dusan felszerelt

ÜVEG-, PORCELLÁN-, TÜKÖR ÉS LÁMPA-
kereskedést nyitottam

hol e szakbavágó árucikkeim a legjobb kivitelben pontos kiszolgálattal mellett a legszolidabb árakon a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak.

Egyszersmint elvállalok tükrök, ablakok, kirakatok, bemetszését s minden e szakmába vágó munkálatok teljesítését gyors és pontos kivitelben a legjutányosabb árak mellett.

Magamat és üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva maradtam Rimaszombat, 1892. szeptember hó 24-én kiváló tisztelettel.

Krausz Bernát.

3-2

REISZ JÓZSEF

— DIVATÁRÚ ÜZLETE —

RIMASZOMBATBAN

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

BEVÁSÁRLÁSI UTAMRÓL VISSZATÉRTEM.

Minden a legujabb divat körébe vágó cikkeket a legjutányosabb áron bocsáthatok rendelkezésre.

— Férfi és női ruhákat felelősségemre vállalok és saját szabáscsom által készítettetek. —

FÉRFI és NŐI RUHA-SZÖVETEK

FÉRFI INGEK, ALSÓ NADRÁGOK, GALLÉROK, MANCHETTÁK.

Valódi JÁGER és KNEIP SEBESTYÉN féle ingek, alsó nadrágok és harisnyák egyedüli FŐRAKTÁRA RIMASZOMBATBAN.

FIU és LEANY-RUHÁK FLANEL és TRIKOBÓL.

FLANEL, TRIKÓ ÉS KENDŐ-BOLUZOK.

KÉSZ NŐI RUHADEREKAK.

FÉRFI és GYERMEK KALAPOK.

Női vásárlóim különös figyelmébe ajánlom:

NŐI KALAP-RAKTÁRAMAT
FILZ, Bársony és SELYEMBŐL DISZITVE és DISZITETLEN.

LEGUJABB PÁRISI-MODEL

MUFFOK, BOÁK NŐI-SAPKÁK
mindenféle színben és kivitelben.

LEGUJABB GALANTERIE és NORINBERGI CZIKKEK.

SÉTA-PÁLCZÁK, PÉNZTÁRCZÁK, TOILLET és ILLATSZEREK.

VÁLLFÜZŐ, KEZTYŰ, ZSEBKENDŐ.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradtam
Rimaszombat, 1892. szeptember 24.

tisztelettel

REISZ JÓZSEF.

3-2

2728. sz. **ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.**

A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy a tiszolci kölcsönsegélyző szövetkezet végrehajthatónak Sifrik Sámuel tiszolci lakos végrehajtást szenvedő elleni 144 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati királyi törvényszék területén lévő Tiszolcz községben fekvő, a tiszolci 561. sz. tjkvben foglalt A) 1—5 alatti, Sifrik Sámuel nevében álló $\frac{2}{16}$ urb. telekre az árverést 749 frt 50 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi október hó 14-ik napján délelőtti 10 órakor Tiszolcz községben a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 74 frt 95 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1892. évi május hó 4-ik napján.

A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. **A l t d o r f f e r,**
kir. törvényszéki bíró.

3699. sz. **ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.**

A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Kovács Balcsó János végrehajthatónak Kovács Balcsó Mihály végrehajtást szenvedő elleni 110 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Nyustya községében fekvő, a nyustyai 85. sz. tjkönyvben A. I.) 1—14. 16. s sz. alatt foglalt ingatlanból 109. sz. házból Kovács Balcsó Mihály illetőségére az árverést 646 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi október hó 11-ik napján napján délelőtti 10 órakor Nyustya községében a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 64 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt R-zombat, 1892. évi június hó 21-én.

A r-szombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. **A l t d o r f f e r,**
kir. törvényszéki bíró.

Haladjunk!

Helybeli egyletek, társulatok, vállalatok és kereskedők kik helyiségeiket illetve üzletüket

villany-világítással

akarják ellátni, sziveskedjenek ebbeli szándékukat velem tudatni, miután én e tekintetben egy elsőrendű hazai gyárral érintkezésbe léptem.

Tisztelettel

Löfkovics Lipót.

C o g n a c - I m p e r i a l.

K o l e r a e l l e n l e g j o b b s z e r !

Cognac-Imperial.

Tökéletesen tiszta boryártmány, kizárva minden idegen melléklettől, kitűnő ital, kapható

Bródy Bertalannál

3-2

Rimaszombatban.

C o g n a c - I m p a r i a l.

Fogorvosi jelentés.

Dr. medicinae **Kemény Ignác** és **Mayer Ede R.** fogorvos
Amerikan Dentist Dr. of. Dental Surgery Amerikában kiképzett fogtömő, batorkodunk a t. közönség szives tudomására hozni, hogy október hó 1-én érkeziünk **Rimaszombatba a**

„HÁROM RÓZSA“

szállodába 5—6 napig működni fogunk kívánatra egyenlő árak mellett a házon kívül is teljesítjük az orvosi segélyt.

Ajánljuk magunkat egyes fogak, uymint egész fogsorok készítésére, celluloid-, kaucsuk- platina- vagy aranyban, rugókkal, kapcsokkal vagy amerikai légnomással, valamint fogtömésekre különféle fémekkel, rosz fogak és gyökerek kéjgázzal való kihuzására és minden a fogorvosi és fogtechnikai szakba vágó műtetre.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtunk mély tisztelettel

Dr. Kemény Ignác és Mayer Ede R., fogorvos,

—1

L O S O N C Z R Ó L.

Haas Salamon

**ÜVEG-, PORCELLÁN-, TÜKÖR-, LÁMPA-KERESKEDÉSE
RIMASZOMBATBAN. FÖTÉR.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Rimaszombatban a főtéren régibb idő óta fennálló — a mai kor kívánalmainak megfelelően dusan berendezett

ÜVEG- ÉS PORCELLÁN-ÜZLETEMBEN

nagy raktáron levő

ÜVEG-, PORCELLÁN-, TÜKÖR-, LÁMPA-,
továbbá:

FAYANC-, MAJOLIKA-, TERAKOTTA ÉS CHINA EZÜST-EDÉNYEK
és díszmű tárgyak **mélyen gyári áron alól** elárusíttatnak.

Mind eddig ugy ezentul is főtörekvésem az leend, hogy pontos és szolid kiszolgáltatás által a nagy-érdemű közönség megalégedését mindenkor kiérdemeljem. Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel.
Rimaszombat, 1892. szeptember 28.

3-1

HAAS SALAMON.